

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

XXIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

38. szám.

Bortermelésünk.

A hideg időjárás hamarosan beállt, — és szőlőnk még nem értek meg.

Attól kell tartanunk, hogy a múlt évi rossz termés után az idei termés sem fog megfelelni a várakozásnak.

Filoxera is van hegyeinkben, mely hol itt hol ott pusztít el néhány tőkét.

Ily körülmények között a kilátások nagyon szomorúak. Tartani lehet attól, hogy a szőlőbirtokosok alig fognak valamit keresni, aminek a következménye az, hogy a városnak fogyasztási adóbevétele tetemesen csökkenik, s így a közjövdelem hiánya miatt a köztartozások fedezésére az adózó közönségre nagyobb teher hárulna.

De nemcsak a rossz időjárás, nemcsak a filoxera rontja meg bortermésünket, hanem maguk a bortermelők is.

Hihetetlennek hangzik, de mégis úgy áll!

A mi bortermelőink nem okszerűen művelik a szőlőt. Kivételek ugyan vannak, de általában nem alkalmazkodnak szőlőműveseink a talajviszonyokhoz, az időjáráshoz, sem nem veszik figyelembe a szőlő faj sajátosságait.

Tudvalevő dolog, hogy nálunk a burgundi faj sokkal jobban és gyorsabban érlik, mint a fehér szőlőfajok: s mégis sokan csakis fehér szőlővel akarnak eredményt elérni.

Aztán a szőlő megmetszése olyan kezdetleges ma is, mint 200 évvel ezelőtt.

De meg a szőlő megművelése, trágyázása, sem felel meg az észszerű gazdálkodás követelményeinek.

Ugy halljuk, hogy a városi hatóság egy téli tanfolyamot akar szervezni, ahol népszerű módon ismertetik az okszerű szőlőművelés szabályait.

Ha már anynyira ragaszkodik népünk a bortermeléshez, akkor bizony menjenek el minél számosságban a tanfolyamra és fogadják el a jó tanácsokat, mikben ott részük lesz, mert hasznukra fog válni.

Legjobb az volna, ha a bortermeléssel főlhagyna mindenki, akinek az kenyérkeresetét képezi, azaz csak képezni.

Akármit mondanak is, a bortermelés nálunk nem jövedelmező gazdálkodás, mert a szőlőhegy termése nem hoz annyit, amennyibe kerül.

A szőlőbirtokos egész családjával már kora tavasszal kijár a szőlőhegybe dolgozni és pár havi megszakítással, október végen rendszerint még ott dolgozik. Azt hiszem, hogy kétszáz munkanapot legalább kell számítani egy hold szőlőre: ez pedig, a munkanapot 1 k. 60 fillérrel számítva, kitesz 320 koronát.

A mostani borárak mellett pedig legalább 16 hektoliter jó minőségű bort kell termelnie, hogy a munka bére megtérüljön. Ez pedig nagyon bizonytalan dolog. De meg ha a munkabér megtérülne is, hol marad még a trágya, a permetezés költsége, a szőlőkarók beszerzése?

Igaz, hogy vannak rendkívüli kedvező évek is, de ez ritka dolog.

Az 1878. évben termelt a határban 20,000 hektoliter, de azóta, 25 éven át, az évi termés 6000—8000 hektó közt mozog.

Nincs kilátás arra, hogy hamarosan bő termés legyen, mely a szőlőbirtokosoknak meghozza a várva-várva hasznát: mert a klimatikus viszonyok alaposan megváltoztak. Tavaszunk nincs, a nyár általában hűvös-esős, s az a pár heti szép őszi idő már későn jön segítségül. A filoxera is megteszi a magáét, hogy bő termésre ne lehessen kilátás.

Mindent összevéve a bortermelés nálunk nem ad kényeret, hanem csak olyanoknak való, akik kedvtelésből foglalkoznak azzal, s a kinnél nem határoz, ha ráfizetnek is. Olyan passzió ez ma nálunk, mint például a vadászat.

Azonfőül a bortermelés utójátékai, a borkimérések, erkölcsileg s anyagilag ártalmasak. Épen azok, kik a bortermelést keresetként űzik, megiszszák egymásnak borát a kimérésekben, — és számos alkalmat nyújtanak egymásnak az isszákosságra.

A katonai sorozások eredménye mutatja, hogy menyynyire degenerálódott az ifjú nemzedék: ebben pedig jelentékeny szerep jutott az isszákosságnak, melynek fészkei a borkimérések.

Sokkal több jövedelmet és kevesebb hátrányt nyujtana a gyümölcsstermelés a bortermelés helyett. Hegeinkben jó gyümölcs terem, mely jól értékesíthető. A gyümölcsstermelés kevés munkát igényel, s azonfőül a gyümölcsfák alatt és között jó szénatermés is várható.

Nem volna-e előnyösebb minden tekintetben, ha lakosságunk a bortermelést fokozatosan csökkentené, különösen ott, ahol a szőlő már alig hoz valamit?

Nem volna-e gazdaságosabb a gyümölcsstermés terére lépni, ahol kevés munkával szép eredmény érhető el?

Bizony, jobb volna. Még a burgonya is biztosabb és jobb jövedelmet hozna, mint sok szőlő. Van ugyan itt-ott jó bortermő szőlőhegyrész, de általában a termés gyenge és bizonytalan.

Egyet még el is felejtettem!

Hát a viharágyzás költségeivel mi lesz?

Egyezzen csak megjön a parancsokat, hogy „fizess!”

Tárca.

A máltai lovag.

A „Köszeg és Vidéke” eredeti tárcaja.
Irtá: Gelaei Biró Zoltán.

Egyik szép nyári estén kocsi állt meg a zöld folyondáros plebánia előtt. A kocsiból két idegen szállt ki, vendégek voltak, a vasutról jöttek.

Tuba Menyhért plebános urat a méhesből hívta elő a nem várt látogatás. Ritka eset, hogy a plebániát vendég keresse föl és a plebános ur nagy készséggel sietett a jövevények fogadására. Az egyik ur előkelő szabású redingotban, tabákszinű keztyűkben, magas cilindernben, kezében hanyag eleganciával hímált ébenpálcikával lépett előre. — A másik mélyen meghajolt s kitárta számára a rácsosajtót.

A plebános meglepetten látta e jelenetet s önkéntelen maga is mélyen meghajolt:

— Dicsértessék a Jézus!

— Mindörökké, — felelt az idegen, — Nagyságos Tuba Menyhért apát ur?

— Csak „tiszteletelő” és „plebános” — felelt mélyen meghajolva, szerényen a plebános és keblén keresztbe fektette kezeit. (Sajnos, — gondolta magában.)

— De tegnaptól apát.

— Nem tudok róla . . .

— Hogyan, hát nem jött meg?

— Micsoda, kérem?

— Ugy látszik késett. Nem baj. Én Sereniss Guidó gróf vagyok, máltai lovag, a bécsi kabinetiroda megbízottja . . .

A plebános majd kővé meredt meglepetésében.

Háromszor is mélyen meghajolt, a bejáratra mutatott, majd a másik ur felé fordult. De a gróf hirtelen közbelépett.

— Az inasom, — veté oda hanyagul és karonfogva a plebánost, behaladtak a hűs, zöld zsálutágeres rezidenciába.

A gróf odabenn leült és folytatta a diskurzust?

— Tehát nem kapott nagyságod semmiféle okmányt a kabinetirodától?

— Nem, kérem alássan.

Valóban hanyaguág. A megyés püspöke előterjesztésére uagyságod három nap óta rutvazagorai címzetes apát. E tárgyban kerestem fel. A máltai lovagrend ugyanis, amint azt a lapokból olvashatta . . .

— Olvastam, hogyne olvastam volna (pedig soha hírét se hallotta).

— . . . Nos, e lovagrend elhatározta, hogy az üldözött francia szerzeteseket védelmébe veszi. Ezért jöttem én is, ama kiküldetéssel, hogy a módozatokat tanulmányozzam és oly derék férflak véleményét, mint ön, a megoldás módozataira nézve meghallgassam. Meglepetve hallom azonban, hogy a kinevezése még nem jött meg. Amint látom, itt vasuti távirtda van, azonnal sürgönyözzök a kabinetirodának. Hej, Pietro!

A hívott inas belépett. A gróf leszakított egy kis szeletke papirt és halkán mormogta a leirt szöveget: „Herceg . . . azky, kabinetiroda, Bécs. Tuba Menyhért apát ur kinevezése nem jött . . . expressz jöjjön, gróf Sereniss . . .”

— Piétró!

— Parancs excellenza!

— Ezt a táviratot rögtön földadod.

— Az inas eltűnt és loholt ki a távirattal a vasúthoz.

No hiszen volt erre a hirre öröm a papi rezidencián.

Tuba Menyhért plebános uron az apáti cím egyszerre két reverendagombot pattantott föl a nagy örömtől való hizásában.

Apró kövér lábával libegve tipegett ki a konyhába. megvinni a hirt a Lizinek, hogy nagyságos ur lett, rutva-zagorai címzetes apát. A Lizi pedig először nagyon megörült, azután duzzogva fakadt sírva, hogy most már majd bizonyára nem kell többet a szegény régi „Lizi” a „nagyságos” urnak. De az ujdonsült apát vig kedvvel csipett egyet a Lizi arcán és megvigasztalta.

No hiszen büszkék lesznek rá most a szegény földüives rokonok. Hát még a falu.

Volt a konyhán egy pletyka vénasszony és nosza villámgyorsan ment el a hire, hogy a plebános apát lett és eleven gróf van a rezidenciáján.

Az apát ur legjobban azon örült, hogy a „liberális” jegyzőt most megeszi a méreg. Ugy kell neki, minek kötött ki vele. Most eleven gróffal vacsorázhatnék egy asztalnál. Este felé elértéfergett a „részeges” mester is, de azt nem invitálta meg, hátha bolondokat beszélne.

Pedig váltig verte a mellét, noha akkor is támolygott, hogy ő becsületet vallana, mert ő literátus ember.

De a gróftot magának foglalta le az apát. Csak nagyurak valók egymáshoz. Holmi közönséges „ténsturak” között nem is érznek jól magukat.

A Lizi iszonyu pusztitást végzett a csirkék között és csapra került a féltve őrzött híres hatvanadiki is a pincében.

Késő éjjelig tárgyalta gróf Sereniss Guidó, a keresztényvédő nemes máltai lovag és kora hajnalban kelt utnak, utazni az első vouattal tova . . .

A kocsi kiszállította az előkelő vendégeket az állomáshoz, azután hazatért. Ott ténfergett az udvar körül, mikor úgy délfele előkerült szobájából a plebános

Mit szólnak a bortermelők, ha a viharágyzás költségeit is beszámítják a bortermelés költségeihez? Lehet ám, hogy egy hold szállóra anynyi esik, hogy egy akó bor rámegey!

Szó ami szó a mi bortermelésünk nem produktív gazdálkodás, hanem költséges vállalkozás, mely sok munkát, gondos kezelést igényel, és nagyon bizonytalan esékély jövedelemmel kecsegtet; sőt ha mindent számba vesszünk, a jövedelem az a kevés jókedv, melylyel termelőink kölcsönösen elfogyasztják boraikat, — *káros következménye* azonban az, hogy máholnap az ifju nemzedék elese-nevészedett, beteges és iszákos lesz, ami forrása az anyagi s erkölcsi romlásnak.

Most már kimondtam az igazat, ha megkövetnek is!

Lehet, hogy sötéten látok, de a számok ugy mutatnak, ahogy irtam. Ha tévedtem, annál jobb; ha pedig igazat adnak nekem, akkor fogjunk össze, hogy gazdálkodásunkat jobb utra tereljük.

Dohjanak követ ránk a bortermelők, — csak számítsanak utánna és meg fognak győződni, hogy sok erőt, sok munkát pocskélnak el, és semmi más sincs érte, mint egy kevés vendégríkató és elméket betegítő — bor. S.

Városi ügyek.

2553/1903.

Hirdetmény.

A városi tanács ártesítési vevő felkötet, hogy a n. osól, bűdökuti, Hremankuti és bűforrási vágásokban vett tűzifát f. évi október hó 1-ig annál is inkább szállítsanak el, mivel e határidőn túl a város szavatosságát el nem vállal, és vevő felek minden ürmeter fűrt minden megkezdett órá 40 f. területi bért tartoznak fizetni Kőszeg, 1903. szeptember hó 18-én.

Dr. Sissovics,
polgármester

1758/1903. év.

Hirdetmény.

Küzhírré teszem, hogy a városi választók névjegyzéke a községi törvény 39. §-a értelmében f. é. szeptember hó 21-től kezdődő 5 napon át, vagyis bezárólag szeptember 26-ig a város házában (11. ajtó) közzéemlére kitétt, és hogy a névjegyzék ellen f. é. október hó 1-ig bezárólag észrevételek adhatók be. Kőszeg, 1903. szept. 19-án.

Dr. Sissovics,
polgármester.

1886/1903.

Árlejtesési hirdetmény.

Kőszeg az. kir. város lovai és bikái részére 1903 év Október hó 1-től 1904 év szeptember hó 30-ig szükséges zab szállításiának bizottsága végezt f. é. szeptember hó 23-án d. o. 10 órakor a város házában közgyűlési formában árlejtesési fog tartatni.

Az 1903 év október hó 1-től 1904 év szeptember hó 30-ig 17185 kilo zab van megállapítva de esetleg több vagy kevesebb szükséges lehetik.

Felhívotnak mindazok kik az árlejtesében részt venni ohajtanak, hogy font kitűzött határidőben és helyen megjelenjenek, vagy 1 K. bélyeggel ellátott szabályszerű zárt ajánlatukat az árlejtesére kitűzött óra előtt a városi számvérőnél adják át.

Bánatpénznek az ár 10%-ának megfelelő készpénz, vagy elfogadható érték papir teendő le.

A feltételek városi számvérőnél (város ház 3 sz. ajtó) a hivatalos órák alatt megtehetőek.

Kőszeg 1903 szeptember hó 13-án

Kovics Antal,
számvérő.

ur. Örömsugárzó arccal szivta pipáját és megszólította a kocsiat:

— No János, hogy tetszettek ezek az uri vendégek?

A János vakart egyet a fején és dülmögött:

— Há' bizo' nem nagyon.

— Azután miért?

— Há' furcsa nip e'.

— Ugyan no. Hát miért?

— Nem tetszik sehogy se.

— Miért nem?

— Há' az éjjel nagy láрма vót a szobájukba. Oda-

menten az ablak alá oszt' hallom ám, amint a gróf meg az inas veszekednek. Aszongya az inas grófnak: „Nekem ne hetvenkedj, te is olyan gazember vagy, miut én, együtt szereztük ettől a sült baromtól az ezer forintot, hát ötszáz forint az enyém. Ha tüstént oda nem adod, berontok még ebben a percben ahhoz a zsiros magazinhoz és letelezlek mindent.” Azután elhallgattak.

A plebános szájából kiesett a pipa. Rámerezgett a kocsiára a két szemét:

— Hát most mondod ezt nekem?

Há' nem kérdezett hamarabb a nagyságos ur . . .

— Nagyságos ur az öreganyád — fakadt ki dü-

hűsen a plebános és rohant ki az állomáshoz. Eszébe jutott, hogy a máltai lovag kerek ezer forintját vitte el a francia szerzetesek támogatása céljaira, tehát be-

van csapva.

Fuldokolva rohant be a főnökhöz:

— Ment innen az este egy távirat?

— Igen.

— Kinek szolt?

— Egy magánfélnak Pestre.

— Mit tartalmazott?

— Itt a szövege.

A főnök a plebános elé tette, sz végig futotta:

„Most operálunk. A hízó alighanem enged” . . .

Mondanuk sem kell, hogy „rutvazagorai” néven még cimzetes apátság sincs.

De ne is próbálja valaki Tuba Menyihért urat e réveu nagyságos urnak szolítani . . .

Hirdetmény.

(A közös hadseregbeliek részére).

Az ellenőrésre köteles állandóan szabadságot, tartalékosok és póttartalékosok, kik Kőszeg az. kir. városban tartozkodnak, kötelesek 1903. évi október hó 25-án délelőti 8 órakor az ellenőrzési szemlére a város házában megjelenni.

Kőszeg 1903. évi Szeptember hó 17-én.

Köszegi József,
rendőrkapitány.

Színház.

Micsey F. György a székestelhevári színikerület igazgatója e hó 16-án kezdte meg előadásait városunkban. Társulata jó erőkből áll s közönségünk felhasználva az alkalmat, a korai szezon dacára is szívesen megy a színházba.

Szeptember 16-án a „Bőregér” c. három felvonásos operettel mutatkozott be a társulat közönségünknek, mely szép számmal jelent meg s mind végig jól mulatott a darabban előforduló sikamlós tévedéseken s félreértéseken. Eisenstein urban (Gulyás Meuyhért) azonban nem láttuk az igazi tipikus Eisensteint, ki hozzá még magázó is! egyébként kifejezéseinek igyekezett erőt adni. A fogház igazgató (Szigethy) is inkább egy lump jogászt karakterizált. A magázó neje (Tomori Melissza) kellemes csengő énekéért sok tapsot kapott. Kedves volt a szobaleány (Ragányi Iza), ki szép megjelenésű, szép hangú, jó beszédű színésznő, játéka általános tetszett. A börtönőr (Szalóki Dezső) ugy látszik a közönség kedvence lesz, ki erre rá is fog szolgálni s ha igaz az az angol mondás, hogy az emberek a szerint jutnak a pokolba vagy a meunyországba, a mint megrikatni, vagy megnevetetni iparkodtak felebarátaikat, ugy Szalóky ugyancsak gondoskodik lelki üdvösségéről, mert ő nevetetni akar, semmit mást, csak nevetetui. Jó volt még Tordai Etel és Baranyai Ferenc is.

Csütörtök szeptember 17-én „A doktor ur” Molnár Ferenc e kitűnő bohózata került színi. A közönség, mely az első sorokat teljesen megtöltötte sokat nevetett, sokat tapsolt. A furfangos betörő s klienslogó Puzsér (Gulyás) jókedvűen mókázta el szerepét. Igeu ügyes volt a diákisasszony szerepében Harászty Mici, kinek fellépése igeu megnyerő. Dr. Sárkány (Sarlaj Kornél) jól betöltötte szerepét, föltűnt arcának kilejező ereje, mozdulatának természetessége. Sárkányné (Tordai Etel) természetesen és jó tudással játszott. De kijutott a sikerből Marossyúéknak is (Nagy Mari) ki megérdemelt tapsokat kapott nyílt színen. Jól játszottak még Szigethy Andor s Baranyai Ferenc ez utóbbiak Cserenyés szerepében oly fekete kecske szakálla volt, hogy már azt hisszük, hogy szőke ember nincs is a világon, mert ez már a második este s mindig csak fekete bajszokat látunk.

Péntek szeptember 18-án „Jafet 12 felesége”. Vig operette 3 felvonásban. Megtörték a jeget Micseyék s igazán volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy a társulat igenis jó erőkből áll. Láttunk ma egy kifogástalan előadást, jó alakításokat, ügyes, temperamentuós játékos s hallottunk oly jó hangokat, melyet csak a városi színházak padjairól hallhattunk. Félre telt minden előítélettel. Nagy sikere volt ma a színiazúnak, mit a zajos tetszések és tapsok meg-meg ujuló mennydörgése bizonyított. Tetszetős volt szemünknek a játék, a pompás kosztümök, a csinos szemre való arcon, élvezetes volt fülünknek a dal. A hatás nem is maradt el. A közönség, mely szép számmal volt jelen, tömérédek sokat tapsolt és nevetett. A siker ugyuevezett oroszán részében egyenlően osztozkodtak Ragányi Iza, ki igazán szép színpadi megjelenésű primadonna, M. Nagy Mari,

Régi polgáraink.

Közl: S. M.

(14. folytatás.)

Anno 1815.

Berger Henricus Sörtés Kereskedő Schabloch Anspagi Districtusból származott Lutheránus, irást tudó. Nagy Ferentz Csismazia Mester Farádról Soprony Vármegyéből irást tudó Lutheránus.

Gobra János Ausztriából Krems nevezetű Helységből származott Pápista irást tudó Kereskedő.

Fritz Antal Preisingau Anspach nevezetű Helységből származott Pápista irást tudó Kereskedő.

Lörintz György Magyar Szabó Mester Ember Musai N. Sopron Vármegyéből származott Pápista irást tudó.

Kliogl Josef Orgona tsináló ide való Pápista irást tudó.

Kohl Ferentz ide való Pápista irást tudó mint Kiss Kereskedő.

Turner Josef Sopron Vármegyéből Nyék Mező Városból származott Pápista irást tudó Mészáros.

Marton Samu Kereskedő ide való Fiu Lutheránus irást tudó.

Unger Theophilus Gombkötő Mester ide való Fiu Lutheránus, irást tudó.

Fleh István Posztos Mester Ember ide való Fiu Lutheránus irást tudó.

Karlovits István ide való Fiu Pápista, mint Aporlikos Kereskedő irást tudó, ugyszintén Glatz Samu ide való Fiu, Lutheránus irást tudó, Fouros.

Anno 1816.

Tóth Pál németh Szabó Mester Báta Vármegyéből Baja nevezetű Helységből származott Pápista irást tudó Feleséges.

Marton Mihály Szüts Mester Ember Lutheránus ide való Fiu.

Mayer Simon kereskedő Potzen nevezetű Tyrolis Helységből származott Pápista Feleséges irást tudó.

Holtzer András ide való Fiu Urás Mester Pápista irást tudó.

ki jó játékaért sok megérdemelt tapsot kapott; Tomori Melissza, kinek pompás hangját csak gyönyörrel élvezhettük. Baranyai Ferenc Játet szerepében jól megálta helyét. Sarlaj Dezső jó színész, mozdulataiban meg volt a jellemző, magyarzó erő. Szalóky, a házasság közvetítő, már megjelenésével tapsra ragadta közönségét. Tordai Etel s Harászty Mici is tetszettek. Gulyás Meuyhért s Szigethy Andor szintén jók voltak.

Szombaton a már sokat látott „Svihakok” került színi, Micseyné Bacskay Juliska fellépésével. Vasárnap délután „Tündér Ilona”, este a „Gyimesi vadvirág”.

H i r e k.

— A városi választók névjegyzékét a képviselő-testület által kiküldött bizottság a múlt hét folyamán állította össze. A választók száma 502, ebből Kőszegen lakik 458, Kőszegfalvan pedig 44.

— A vármegyei virilisták névjegyzékét a vármegye igazoló választmánya szeptember 15-én állította össze. Kőszeg város lakói közül a névjegyzékben szerepelnek: Bekassy István dr. 1880 k. 38 fill. adóval, Sár Lajos dr. 1218 k. 6 fill. adóval, Büner Gusztáv 1237 k. 74 fill., Szalaha Dénes 1203 k. 35 fill., Markovits József 1158 k. 28 fill. adó alapján és még több.

— Hirtelen halál. Pénteken, szeptember 18-án estefelé a Kaszinóban szokott wisthpartiját játszotta Thomasz Lajos dr., városunk társadalmának rokonszenves tagja, ki Törcsán, utóbb pedig Reichenhallban mint turdóorvos működött s nehany év óta mint magázó Kőszegen lakott. Játékközben kissé rosszul érezte magát s kevés időre rá hazament — meghalni. Hirtelen és váratlanul mult ki az élők sorából igaz tájadmára hozzátartozóinak, barátainak s ismerőseinek. A kiadott gyászjelentés következője szol. Özv. Dr. Thomasz Lajosné szül. Turcsányi Irma a saját és az összes rokonság nevében sajnó szívvvel tudatja hön szeretett felejtetetlen férjének Dr. Thomasz Lajos orvos urnak f. 1903. évi szeptember hó 18-án éjjel 1/2 11 órakor 38 éves boldog házasság után agyverőülés következtében történt gyorsos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei hétfőn f. 21-én délután 4 órakor lognak a községi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Kőszeg, 1903. évi szeptember hó 19-én. Beke hamvaira! Áldás emlékére!

— A vármegyei párbajellenes liga választmánya szeptember 15-én délután 4 órakor Szombathelyen, a vármegyei ház üléstermében ülést tartott. Ezen alkalommal a becsületbírótag tagjai sorába Kőszegről Bekassy István dr., Freyler Lajos, Hannibal Moric és Sissovics Miklós drt. választották meg.

— A vármegyei honvédegyelet igazgató választmánya f. hó 15-én Szombathelyen tartott ülése alkalmából elhatározta, hogy a 48-as honvédek segélyezésére gyűjtési akciót indít. E célból Kőszeg város gyűjtőbizottságát következően alakították meg: kisunyomi Korchmáron Gáspár dr., tagjai pedig Bekassy István dr., Freyler Lajos, Köszegi József, Sissovics Miklós dr., Sár Lajos dr. és Waisböcker Adl.

— Kinavezes. Ecker Irma urhölgy, városunk szülöttje, a temesvári állami felső leányiskolához zenetanítóúvé neveztetett ki.

— Kiigazítás. Mult számunkban a világitási ügyről azt irtuk, hogy halasztást szenvedett. A halasztás ténye való, mert a szombathelyi elektromos művek igazgatója a tervek szakértői fölülvizsgálásával csak körülbelül 3 hét múlva készül el. Az általunk hozzáfűzött kommentár azonban téves volt, mert a Csinyi-téle találmány még

Pegonyi György Uram Tolna Vármegyéből származott Tamási Helységből Pápista irást tudó Feleséges. Hofbauer Josef Baváriából származott Pápista Kereskedő Feleséges.

Pausz György varga Mester Rohonci születés Lutheránus és Feleséges.

Paner János ide való Fiu Magyar Varga Lutheránus irást tudó.

(Folytatás következik.)

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

A közeledő őszi divatos színe a mindenféle árnyalatú barna szövet lesz.

A ruha világos posztórátétjére nagyou szépen illik a drapptól a havanaszínig, a gesztenye barnától a legsötétebb vörös-barnaig minden barna szín. A diszhez leginkább illik az akáczöld és az ugynevezett Aubergine, új fajta erős, vöröses-lila, a mely inkább egész ruhák készítésére alkalmas.

Az őszi szövetek közül a göndör himalájászövetek állanak első sorban. Apró göndörödéket alkotó hosszú szőrtel van szöve; csinos a szerzs-alapon hosszan csüngő szőrösömös szövet is. Ezt az eredeti kelmet szerzs-lámaának nevezik. Az elmosódott színt szöveteket szőrös kockával, csikkal, kerek vagy szőgletes mintával szövik. Elhöz a szövetfajtához tartozik a szőrmeszerű Bourlé, mely sima alapon selyempuhaaságu szőrmevel van átszöve; a buza virágzsin vagy akáczöld alapon barna, a sötét lila vagy fukszia pedig vörösfekete szőrmevel.

Hár a nehéz szövetnek sok live van, némileg mégis visszazoritja a mindig egyformán szép, sima, egyszínű posztó. Hatásosan érvényesülnek a sötét pasztellszínek, azonban párisi ötlet az egész posztót csillogó szálakkal szötte át, a nélkül, hogy ezáltal a posztó fényét veszítendő.

Az egyszínű posztóhoz könnyűnek látszik izléses díszet találni, pedig a tarka mintás őszi szövetek meg-

szidőszerint nem foroghat szóban. Ha azonban ez a találmány beválik, úgy biztosíthatjuk a „Vaavármegye” címet hordozó t. laptársunkat, illetve tudósítóját teljes komolysággal, hogy a város hatósága, — (a képviselőtestület is az) — azt a találmányt nem hagyja figyelmen kívül.

Corona a plebánián. Corona, vagyis plebános gyűlés volt f. hó 15-én a helybeli plebánián, ahol a római. kath. községi esperességhez tartozó plebánosok jelentek meg és Nagy Ignác esperes rohonci plebános elnöke alatt gyűléseztek.

— **A lékai bucsu,** mely múlt vasárnap folyt le, a rossz időjárás dacára látogatott volt. A bucsujáró körmenetek nem maradtak el az eső dacára sem, és kirándulók is akadtak.

— **Jégesőre** virradtunk múlt hétfőn reggel, mely nem kis ijedelmet okozott a vihartűzések között. Auszra meglepő volt ez a korai jégeső, hogy majdnem lekésték a viharágyuzással. Szerencsére a jég csak pár másodpercig esett s így nem tett jelentékes kárt.

— **Iskolai hír.** Az ovodában és az elemi iskolákban a szorgalmi idő a múlt hét elején vette kezdetét. A jóm. kath. fiúiskolába 258, az ag. ev. iskolába 183, a Domoskos nővérek elemi leány iskolájába 254 gyermek iratkozott be.

— **Fognak a régiek.** A múlt héten temették el az öreg Gruber Ignácot, ki annak idején 17 évig városi segédmester volt és meg 78 éves korában is végezte szolgálatát; 84 évet élt — béke legyen vele.

— **Csendélet.** Vasárnap, e hó 13-án este 10 óra tájban a város egyik utcájának csudjét jajgatás és segélykiáltás zavarta meg. Egy véletlenül arra járó csendőrsietett a veszélyben turgo egyén megmentésére, még a rendőrséget is akarták mozgósítani, sőt mindjárt panaszt is akartak tenni a polgármesternél a rendőrség közönnyossége miatt. Rendőrségünk azonban megőrizte higgadságát, mert hát az egész lármát két — különben turbékoló — galambnak véleménykülönbsége okozta, akik aztán hétfőn reggelre szokás szerint kibékültek és akkor örültek afelett, hogy a rendőrség nem avatkozott bele családi ügyeikbe és hogy a polgármesterhez sem jutott el a panasz. De hát az utca csendjének meglaborítása, a hatóság félrevezetése büntetendő dolog — és nem érdemel elnézést!

— **A közszeg-szombathelyi vasút üzleti kimutatása** 1903. augusztus haváról:

Szállított személyek	12129 egyén
Szállított javak	1030 tonna
Személyek s podgyász utáni bevétel	5804 kor.
Bevétel a szállított javak után	2448 .
Osszes bevételei	8252 .
Kilométerenkint	485 .
Az előző év aug. havi összes bevétele	8620 .
Kilométerenkint	507 .
A km.-kinti csökkenés	— 4.3 %

Eredmény az év elejétől aug. hó végéig:

Szállított személyek	76181 egyén
Szállított javak	7355 tonna
Személyek és podgyász utáni bevétel	38847 kor.
Bevétel a szállított javak után	22272 .
Osszes bevétel	61119 .
Kilométerenkint	3595 .

Az előző év első 8 hónapjának bevétele:

Személyek s podgyász után	38417 kor.
Javak után	21335 .
Osszes bevétel	59752 .
Km.-kint	3515 .
Az emelkedés km.-kint	+ 2.3 %

Évi átlagos km.-kinti bevétel:

Az 1903. évben	5392 kor.
Az 1902. évben	5272 .

— **Allatmérgezések.** Ujabbán több házban állatok bullottak el gyanus tünetek között. A megejtett boncolás alkalmával kitudt, hogy az állatok meg lettek mérgezve. A mérgezés valószínűleg boszu műve, s a

nehézítik a választást. A legkedveltebb dísz a mohair-fényű fekete zsinór, a szép alaku galandok, melyeket csipkészdísz munkaszerűen alkalmaznak, himzett gombok' sujtásdíszek, grelók és tűzött tekete posztópántok. Az élénkebb dísz is használják, skót kockás selyemloglalást, a világos vászon fölött dolgozott norvégpamut himz-st. Egy mintaruhán ilyen himzés alkotta a díszet, a szoknyán és kabátkán végig futó stólavégeken, mindennütt egyszínű posztóval foglalva. A minta szoknyája a nehéz szövethez megfelelően sima kiugró formában készült, míg az övkabaton mint ujdonság a kevésbé bluzos előrés volt látható. Az ujjai is figyelemreméltó volt. A lefelé szükülő könyökbadon az őszi ujjak alapját mutatta. Ezenkívül az őszi ruhának a duplanjjakat is használják, melynek sima vagy ráncos harangalakja a könyökig ér.

Még egy szót az őszi kalapokról is. A fejrész magasabb lett, széles, hajlított vagy merészen felcsapott karimával. De erről határozott véleményt adni még nem lehet, mert sok bársony hengeren nyugvó, fejnélküli lapos kalapot is lehet látni. Az amazon-tollal, szárnynyal, madárral és liberti rozettával díszített elegáns őszi kalapok szörmeszerű zsenília zsinórból, sosszó szőrű kockás cibelinből és fényes csillogó szőrű nemez-ből készülnek.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való székkelküldéssel két korona husz állér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalvánnyon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapest, VIII., a Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

hatóság nyomozza a tetteseket. Ez bizony nagyon veszedelmes dolog, s az ember sohasem biztos abban, hogy nem vesz-e a piacon mérgezett libát, vagy a mézszárzékban mérgezett disznóhúst. Nem lehet eléggé szigorúan büntetni az ily mérgekverőket, kik alkalj tettükkel nemcsak az emberi vagyont teszik tönkre, hanem egyuttal veszélyeztetik az ember életét.

— **Siketnéma intézet Sopronban.** F. évi október 1-én nyílik meg sopronban a siketnémák sopronvármegyei és sopronvárosi áll. segélyezett intézete, a melybe ugyan első sorban a Sopron városának és Sopronvármegye területén lakó siketnéma gyermekek vétetnek fel, de amennyiben a létszám ily folyamódókkal be nem telik, felvétetnek az ország bármely helyén, különösen pedig a szomszédos vármegyék területén lakó siketnémák is, még pedig vallásra, nemzetiségre — és nemre való tekintet nélkül. A kik gyermekeinek a városban való eltar-tásáról gondoskodni képesek, előnyben részesülnek. A teljesen vagyontalan szülők, kik gyermekeiket a maguk költségén a városban el nem helyezhetik, forduljanak segélyért illetékes községhöz, mert az intézet felügyelő-bizottsága csak mérsékelten nyújthat segélyt. A gyerme-keknek megbízható családoknál való elhelyezéséről az iskola hatósága gondoskodik. A tandíj egész évre 20 ko-rona, mely összeg azonban $\frac{1}{3}$ és $\frac{1}{4}$ évi részletekben is lefizethető. Szegénysorsu szülőknek a tandíj részben elengedtetik. A felvétel iránti kérvények szeptember 20-áig küldendők be és pedig a Sopron városában la-kók részéről a város polgármesteri hivatalába, a többiek részéről pedig Sopronvármegyének alispáni hivatalába. A kérvényhez mellékelendők: a.) keresztlevél, vagy születési bizonyítvány; b.) a gyermek siketségét igazoló tiszti-orvosi bizonyítvány; c.) újraoltási bizonyítvány; d.) hatósági kimutatás a családi és birtokállapotról. A b. és d. alatti kimutatmány számára csak a Sopron váro-sának polgármesteri és Sopronvármegyének alispáni hiva-talában kapható nyomtatvány — űrlapok használhatók.

— **Háziaszonyok, elővigyázat!** Az a rendkívüli kedveltség, melynek a Kathreiner-téle Kneipp-malata kavé évek hosszú során át örvend, mindig újabb silány utáztatásokat hoz létre. Hogy ezektől s így hátrányunk-tól kellőleg megóvhasunk magunkat, kérjük mindenkor csakis a „valódi, Kathreiner”, és vizsgáljuk meg a cso-magot minden vásárlás alkalmával, hogy rajta van-e Kneipp páter arcképe mint védjegy és a Kathreiner név.

— **Figyelmeztetés.** Mai számunkhoz csatolva van egy prospektus az ismert specialista Konezky Th.-tól Säckingen, Baden (Németország), melyre különösen fi-gyelmeztetjük a u. é. olvasó közönséget.

— **Figyelmeztetés.** E lap kiadóhivatalában kap-hatók az eredeti sorsjegyek, melyeket az országos orvos-szövetség a nyugalomdíj- és segélyező-intézet javára árusít. Főnyeremény 50.000 kor. ért. Huzás már t. é. október hó 10-én. Ara 1 korona.

Különfélek.

- **Anyakönyvi statisztika.** A közszeg anyakönyvi-hivatalban az utóbbi időben a következő születési-, házassági- és halálozási-eseteket jegyezték be:
Születés.
Szeptember 10-én. Szóka János és Korán Erzse fia, János, róm. kath.
Szeptember 12-én. Tangl Károly és Reiterbauer Julia fia, József, róm. kath.
Szeptember 9-én. Csánits András és Bigner Anna leánya, Anna, róm. kath.
Szeptember 12-én. Schvarcz Adolf és Kornfein Karolin leánya, Jolán, izr.
Szeptember 14-én. Kuntner János és Verkovits Mária fia, János, róm. kath.
Házasság.
Szeptember 14-én. Barta Károly Obristvi és Róth Anna Köszeg, róm. kath.
Halálozás.
Szeptember 13-án. Randveg Károly róm. kath., 5 hónapos, béllhurut.
Szeptember 13-án. Gruber Ignác háztartásban, róm. kath., 84 éves, aggkór.
Szeptember 16-án. Holluthoner Jánosné szül. Embacher Anna róm. kath., 36 éves, tüdővész.
Szeptember 19-én. Fehér János róm. kath., 4 éves, agyhuroklob.
- **A türelmes vádlott.** Egy jőnevű, immár nyuga-lomba vonult táblai bíróról elevenítik föl az alábbi jóízű apróságot:
Vizsgálóbíró korában sokkal nagyobb eredményt tudott elérni a kihallgatások alkalmával, mint bárki más. Ezt pedig úgy cselekedte meg hogy a vádlottat a kályha mellé ültette.
— Bűnös-e?
— Nem én.
— János, — fordult a szolgálhoz — tegyen szenet a tüzre.
Azután folytatta:
— Hol töltötte a kérdéses napon az estét?
— Otthon.
— János, majd meg fagyok, miért nem tűt?
— A vádlott homlokát kiverte a 30 fokos veritek.
Türte is egy darabig ezt az állapotot, de végül megtört.
— Vallok. — Én követtem el a tettet.
Egyszer azonban hasztalannak bizonyult ezzel az egyébként nem egészen új metodussal minden fáradozása. Az embere csak állt nyugodtan a helyén.
— Tehát nem bűnös?
— Sohasé voltam az.
— János, tegyen csak szenet a kályhára!
A vádlott megmaradt továbbra is eddigi állapont-ján, olyan ügyesen védekezett, mint a karikacsapás. Nem használta itt a gőzkamrai állapot sem.
— János, fázom, rakjon szenet a tüzre.
Ere már elmosolyodott a vádlott.

— Sohasé tessenék kérem fárasztani Janost. Tetszik tudni, szolgálva vagyok a gőzfürdőben. Éppen a száraz-lég kamarában tartózkodom.

Irodalom és művészet.

(*) A „Zenélő Magyarország” idei X. évfolyam 18-dik füzeté jelent ma meg a következő érdekes és divatos zeneművelkedőket hozza előfizetőinek: I. Siposs J. „Mikor az éj a földre szállott” magyar dalt. II. Vogel H. P. „Neger nász” Neger Hochzeit, Cake Walkot. III. Kämmerer K. „La Graciosa” gavottot.

A legkedveltebb zongora zeneművelkedőket hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zenemű-ujdonságot a mi az év leforgása alatt megjelenik ha-vonta kétszer mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizethetni a most folyó III. évfolyadra, valamint az előző és az október 1-én meginduló IV. évfolyadra a „Zenélő Magyarország” (Klöckner Ede) zeneműkiadóhi-vatalában Budapest, VIII. József-körut 22-24.

Előfizetési ára egész évre 24 füzetet 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Ezenkívül bár-mely más nyomtatásban megjelent zenemű itt a legju-tányosabban megszerezhető.

Közgazdaság.

§ **A nem-okleveles gazdatisztek ügye.** A Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos egyesülete tudatja Magyarországon összes nem-okleveles gazdatiszteleivel, hogy a földművelésügyi miniszter 1903. évi 58050. szám alatt az egyesület alapszabályait helybenhagyta; ezzel kapcsolatosan felkéri — lapunk utján — a kartársakat, hogy nem-okleveles gazdatisztekre nézve föltöte mosto-lán rendelkezés 1900. évi XXVII. t. c. hiányainak kiépítésére vonatkozó s szigorúan a törvény köréteiu belül folytatni szándékolt működésében segítségére legyenek, nehogy a nem-okleveles gazdatisztek testülete legköze-lebb már (a törvényben jelzett 1906. évben) teljes elzüllesnek induljon. Szükséges tehát, hogy a kartársak saját, életbevágóan fontos érdekük miatt lépjenek érint-kezésbe az országos egyesülettel, illetőleg haladéktalanul sorakozzanak annak zászlaja alá. Minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítást megad a Nem-Okleveles Gaz-datisztek Országos Egyesületének igazgatósága. (Buda-pest, VII., Baross-tér 14).

ALAPITTATOTT 1820-ban.

FELHIVOM a n. é. közönség becses figyelmét, **cukor, kávé, rizs** s egyéb fűszeráru készletemre, valamint kitűnő minőségű közkedvelt „Popoff“-féle teára, valódi ananász és jamaika rum különlegességeimre. **Suchard, flumel s egyéb gyártmányú csokoládék.**

Unger József, fűszer-, anyag-, csemege-, és festék-kereskedése **Köszeg.**

Eladó báró Rohonczy György felső-pulyai uradalmában az idej szilvatermés.

Először kezéből; a gyarban vasarol on olcsón és legjobban. **Első magyar hangszergyár** villamos erőre berendezve. **STOWASSER J.** cs. kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító. **== A Rákoszi javított Tárogató egyedüli feltalálója ==** Budapest, II. Lánchíd-utca 5. Ajánlja a saját gyárban készült összes réz-, fa-, furó- és vörös-hangszereket. **Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták és cimbalmok.** **Tárogató** ára 30 forint (60 kor.) fel-jebb iskola hozzá ingyen. **Zenekarok** teljes felszerelésre olcsó áron, előnyös fizetési feltételek mellett. **Harmonikák** elpusztíthatatlan erős hangokkal. **Javitások** specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltnék, vörös hangszerek a legújabb találmányú hangfokozó gerendával, mely-ért garantiát vállalok. **Árjegyzék** minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Már 1 koronáért

≡ ORVOS-≡

Már 1 koronáért

50.000 korona nyerhető.

• sorsjáték •

50.000 korona nyerhető.

Budapest, IV., Váci-utca, 17/a.

Főnyeremény 50.000 k. ért.

1 sorsjegy ára 1 kor.

Miután a húzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessenek késni, hanem nagybecsű megrendelését szíveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a **húzás már**

→ **1. é. október hó 10-én lesz.** ←

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV., Váci-utca 17/a.

Sorsjegyek kaphatók helyben: e lap kiadóhivatalában, minden dohánytözsdeben és minden vidéki városban.

Gleichenbergi Constantin-forrás
Emma-forrás

a légzési és emésztési szervek minden hurutos bántalmánál kitapasztalt gyógyhatással.

Forrás-sói, a Constantin-forrásból előállított szeszes italokhoz.

János-kút külön szeszes ital gazdag szén- és vas-tartalommal, legjobb a legtermészetesebb ásványvíz az emésztő szervek bántalmánál, mint gyomor- és bél-hurur, hólyagbajoknál, mert homok és kö, gyomorgőrcsőt stb. Kapható minden ásványvízkereskedésben és a Gyógyforrás-igazgatóságnál Gleichenberg (Steiermark).

Schicht-Szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
Jeggyel
legjobb, legkiadósabb s emésztőre
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrészekből mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Feigl Gyula

könyvnyomdász
Kőszegen, Várkör 81. sz.

Elvállal mindennemű nyomdász munkákat, kívánatra:
egyszerűbb, vagy díszesebb
kiállításban
a legolcsóbb árak mellett.

Kiadóhivatala a

„KŐSZEG ÉS VIDÉKE”

című lapnak, hol **hirdetések a legjutányosabb áron** felvételnek.

Minden év július 1-én az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) Camis és Stock Barkolában Triest mellett ajánlja

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2'60.

Kapható Kőszegen:

Schaar József és Pollák Sándor fűszerkereskedésben.

Minden vevő jogánál az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31.